

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadónálban átvéve:
 Egész évre... 10 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házas hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétig és
 éjszaka után napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 2.
 A szerkesztőség kérésre visszajelöl
 vagy megválaszol nem vállalunk.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Helyes cím: 3. sz. sz.

NAGYVÁRAD, január 5.

Nagystilű szélhámosságok.

(K. Ö.) A budapesti Belvárosi Takarékpénztár kárára elkövetett nagymérvű csalás csak méltó befejezése az elmúlt esztendő folyamán elkövetett szélhámosságok hosszú láncolatának. Közéletünk ez a jelensége gondolkodóba ejt bennünket, mert nem magában álló esetekkel, hanem társadalmi betegséggel van dolgunk.

Az emberek erkölcsi érzéke megromlott és az igények megnagyobbodásával a bármilyen uton való szerzési vágy kapta meg a lelkeket. A munkaerőt azonban csak bizonyos fokig lehet fokozni és ha a megfeszített munkásság utján elért kereset az igények kielégítésére nem elegendő, az enyém és tiéd közötti különbség már nem állít válaszfalat és tilalomfát a megfoglykozott erkölcsi érzék ténykedéséi elé.

Keressük és kutatjuk a csalások, sikasztások és szélhámosságok okait. Nem nehéz azokra rátalálni. Gazdasági és társadalmi berendezésünk olyan, mely a pénz birtokosainak kedvez. A pénz birtoklása megszerzi tulajdonosának mind azt, ami a nagy tömeg szemében hatalmat és dicsőséget jelent. A politikai és

társadalom pozíció a pénz birtoklásához van kötve.

A tömeg erkölcsi érzete megváltozik. A munka, a tudomány sovány kenyeret és szerény társadalmi állást biztosít csak, tehát szerezzük meg azt, ami nekünk fényt és pompát és embertársaink felett hatalmat biztosít, a pénzt, melynek eredetét nem kutatjuk. Akár a börzén, akár a lóversenyterén, akár a roulette mellett szerezte valaki, azzal nem sokat törődünk, sőt mi követni fogjuk példájukat, mert becsületes munkával sokra úgy sem vihetjük, de ott fény és dicsőség integet felénk, persze, ha azután le-törünk és az erkölcsi fertőbe süllyedünk, ezen könnyedén átsiklik a közélet, hiszen oly mindennapi a dolog, hogy szinte köznapivá vált.

És hová vezet ez? Hová jutunk, ha a munkát detronizáljuk és a spekulációt és üzérkedést felmagasztaljuk? Mindenekelőtt oda, ahová már is eljutottunk, hogy napirenden lesznek a sikasztások és szélhámosságok. Ebből már is arra lehet következtetni, hogy erkölcsi érzékünk süllyed. Mikor egy Straszov Zágrábban becsap egy illusztris társaságot, akkor nem oly nagy a mi erkölcsi megbotránkozásunk, mint inkább nagy a mi bámulatunk a szélhámos ügyessége felett, kiket becsapott. Mikor egy takarékpénztárban háromszázezer koronát sikasztanak, legfeljebb a kisebb betevők baján

busulunk, ha ugyan erkölcsi felháborodásunk ennyire eljut, a sikasztó bátran akár közöttünk járhatna. Mikor egy »doktor ur« jövendőbelije papájától kétháromszázezer koronát csal ki, sajnáljuk a szegény leányt, de a »doktor ur« ellen nem igen háborog a közvélemény. A napi lapok törvényszéki rovata kezd a legnépszerűbb olvasmány lenni. Mintha csak tanulni akarnánk a bűn ravaszságától.

Hát ez nem jól van így. Becsüljük meg a munkát, a szorgalmat. Szeressük az egyszerű erkölcsöt. A csillogás mögött lássuk meg az erkölcsi fogyatkozást. Keressük meg az erkölcsi megnyugvást és jutalmat magában az elvégzett munkában. A pénzt csak annyira becsüljük, hogy vele életfeltételeinket biztosíthassuk és ha modern felfogás azt tartja, hogy a pénznek nincs szaga, küzdjünk azon felfogás mellett, hogy a pénzszerzés módját erkölcsi szabályok irányítsák. Igen, az erkölcs szabályai irányítsák gondolkodásunkat, tetteinket, akkor a közélet megszabadul azoktól a jelenségektől, melyek pogány színezetet adnak neki. Keresztény társadalomban a szélhámosságok nem képezhetnek krónikus bajt.

Minisztertanács. Ma délután 4 órakor a miniszterelnökségi palotában minisztertanács volt, amelyen résztvettek a kabinetnek Budapesten időző összes tagjai, köztük Kossuth Ferenc is. Kossuth Ferencet nagy meglege-

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Haragos Katica.

Népszimfű.

Irtá: Silliga Ferencz.

(Részlet a darab első felvonásából.)

(Szin.: Haragos András telkes gazda házának udvara. Baloldalon a ház, jobboldalon a házhoz tartozó melléképületek, szinek, ólak stb. Az udvar és utca magas léckerítéssel van elválasztva egymástól. A kerítés és a ház között kis kert telve virágokkal. Az udvar közepén hatalmas fa, alatta falóca. A háttér a falu távlati képe. Vasárnap reggel. A függöny felgördültekor Katica a kis kertben öntözi a virágokat.)

Katica: Mályva, szegfű, bazsalikom,
 Rezedá, meg rozsmaring,
 Nem tudom én, hogy mi okból
 Olyan nagyon oda mind...
 Pedig féltő szeretettel
 Ápolgatom, öntözöm.
 Vagy a virág, mind, valahány

Azért olyan bus, halavány,
 Mert nekem is bura fordult örömdöm?
 Igen, igen! az én sorsom:
 Reménytelen szerelmem,
 Azt látom én — sirva látom —
 Minden kicsi, minden hervadt levelen..

(csókolja a virágokat)
 Édes, kedves, kis virágok,
 Ha beteg a kis gazdátok
 Ne legyetek szomorok.
 Ti csak szépen viruljatok,
 S szerelmembe, ha meghalok
 Belőletek kössenek a
 Koporsómra koszorút...
 (Pető Sándor szolgálóján, jön)

Sándor: Adjon Isten szép, jó reggelt
 Lelkem fényes csillag!

Katica: Fogadj Isten, édes Sándor!
 Sándor: Szemed könnyes, arcod lángol,
 Mi a bajod, Katica?

Katica: Én teremtem, mi a bajom...
 Hát ezek a virágok...
 Milyen nagyon elhervadtak,
 Tekintsen csak reájok...

Igy hervadok én is, lassan,
 Elhervaszt a szerelem...

Sándor: Hej! nekem is féreg őröl
 Hűn dobogó szívemen.
 S nincs menekvés, mert az apád
 Olyan büszke, mint a tölgy.
 Nincs remény, mert nem vagyok én,
 Csak egy szegény szolgálógyény,
 Ki apjától csak hű szívet
 S egy sirtődröt örökölt

Katica: Azért nekem, csak te vagy a
 Leggazdagabb, csak te leszel a legszebb.

Sándor: A szívbéli gazdagságom
 Nem sokat ér, gyöngyvirágom,
 Hogyha egyszer másnak adják
 Két ölelő kezdet.

Katica: De amikor az én szívem
 Nem huzódik hozzája.

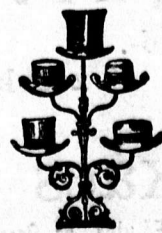
Sándor: Som Daninak azért mégis
 Csak te leszel a párja,
 Persze. Hiszen az apjának
 Malma van a faluban.

Katica: Ha tiéd nem lehetek
 Senki sem lesz az uram.

PF AFF KÁLMÁN

ajánl m gbizható minőségű kalap különlegességeket izléses új formákban

Szigoruan szabott árak mellett.

déssel üdvözölték miniszterházi felépülése alkalmából. Majd tárgyalásra került több fontos ügy, köztük olyan is, mely a király budapesti tartózkodásával van összefüggésben.

A katonai tanácskozás napirendje.

Bécsből jelentik: Néhány lap azt jelentette, hogy a király elnöklésével megtartandó tanácskozáson az ujoncjutalék fölemeléséről is szó lesz. A. N. W. Tagblatt értesülése szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak. A tanácskozáson csak azokkal a tárgyakkal fognak foglalkozni, amelyekről évről-évre elintéznék. Csak katonai technikai kérdésekről lesz szó, s a csapatfelügyelők jelentést fognak tenni az évfolyamon tett tapasztalataikról és ehhez képest meg fogják tenni a szükséges intézkedéseket. A mostani tanácskozás az előbbiektől abban fog különbözni, hogy az új vezérkari főnökök javalata szintén vita tárgya lesz.

A magyar delegáció ma délután teljes ülést tartott, melyben végszerkezetben megszavazta a szünet előtt elfogadott előterjesztéseket. A teljes ülést megelőzőleg délelőtt 11 órakor a magyar delegátusok előértekezletet tartottak abban a kérdésben, hogy miképp terjeszték a képviselőház elé a delegáció elfogadta határozatokat. Eddig az volt a szokás, hogy a delegáció határozatait a kormány terjesztette a Ház elé, most azonban a függetlenségi párt indítványára elhatározta az értekezlet a jelenlévő miniszterelnök hozzájárulásával, hogy a delegáció határozatait az előadó előszóval fogja be-terjeszteni a Ház nyilvános ülésén, s nem átiratban a kormány közvetítésével.

Közös minisztertanács. Báró Beck osztrák miniszterelnök tegnap délután hosszabban tanácskozott Wekerle Sándor miniszterelnökkel, akivel abban állapodott meg, hogy a még függőben levő kereskedelmi szerződések dolgában hétfőn közös minisztertanácsot tartanak. Beck vasárnap délután két órakor érkezik

Budapestre, délután kihallgatáson lesz a királynál s este résztvesz a delegáció udvari ebédjén, hogy az osztrák delegátusokat bemutassa a királynak.

A hadseregszállítások. Az osztrák delegáció költségvetési bizottsága ma délelőtt dr. Bobrinski elnökle alatt tárgyalta az albizottságnak a hadseregszállítások kérdésében adott jelentését s egy hangulag elfogadta az alábbi határozati javaslatot:

A delegáció határozza el, hogy;

abban a meggyőződésben, hogy a delegáció nincs abban a helyzetben, hogy a hadseregszállítások dolgában kötött megegyezést olyan megállapodásnak tekintse, mely az osztrák termelés érdekeit kielégítő módon megvédi;

továbbá annak tekintetbe vételével, hogy a megegyezés két legfontosabb pontjában (kompenzációk és munkabérek) a hadvezetőség, a magyar és az osztrák kormányok nézetei ellenkeznek;

végül annak mérlegelésével, hogy a delegáció az eddigi tárgyalásokból és a miniszteriumokban a bizottság elé terjesztett irataiból azt a meggyőződést szerezte, hogy e kérdés világos, végleges rendezése sürgős szükség:

felszólítja a hadügyminisztériumot, hogy a szállítások kérdésében az alábbi tételek szerint csináljon új rendet:

1. Készítsenek el összszámítást, hogy konstatalható legyen, hogy az osztrák állam a hadseregszállításokból ipari és mezőgazdasági téren a kvóta arányában részesedjék.

2. Mi elvileg csak azokat a kompenzációkat ismerjük el, amelyek a kereskedelmi és technikai egyforma cikkek között ejtetnek meg. Amíg ez azonban keresztül nem vihető, addig a kompenzációkat csak a beszerzési csoportokon belül lehetőleg rokoncikkek között kell megejteni. Minden továbbmenő kompenzációnak csak kivételes jellege van és azoknak keresztülvitele a kereskedelmi minisztériumok hozzájárulásától tétetik függővé.

3. Tudomásul vesszük, hogy a katonai műszaki üzemek munkabéreit az ipari szállítások kvótájába nem számítják bele, de szük-

ségesnek tartjuk, hogy a megegyezés szövegébe erre nézve határozott intézkedés kerüljön.

4. A földművelésügyi minisztériumban ügyosztályt kell felállítani, melynek kötelessége lesz, hogy minden alkalmas eszközzel az osztrák mezőgazdaság kvótaszerű részesedését a hadseregszállításokból biztosítsa.

5. A hadügyminisztérium felszólíttatik, hogy az ügy további fejleményeiről a legközelebbi delegációnak számoljon be.

Ezt a határozati javaslatot délután plenáris ülésben tárgyalja az osztrák delegáció.

Biharmegye kettéosztása.

A B. H. tegnapi száma vezető helyén figyelemre méltó cikk jelent meg a vármegyék új beosztása címmel, amely úgy látszik sugalmazott s annál inkább érdemes vele foglalkozni.

Rámutat a cikk, hogy a választói jog kiterjesztése a magyarságra óriási veszedelem volna, a vármegyék mai beosztásával, mert a nemzetiségek a megyékben dominálnának. Az orvoslás módjára a legalkalmasabbnak tartja a nagy magyar vármegyék több megyére osztását, az erős magyar kisebbségű vármegyék kikerítését magyar többségűekké, a kis nemzetiségi vármegyék egyesítését és — Budapest kivételével — a városi törvényhatóságok különállásának megszüntetését a vármegyékbe való beosztás után. Az első három mód nem jár nagyobb nehézséggel, a negyedik azonban igen, mert törvényhatósági városainktól önállóságuknak legalább részben való föllendítését követeli. Ezt az áldozatot azonban meg kell hozniok, mert közigazgatási szervezetünk magyarságának végleges biztosításáról van szó és különben is lényegében e változás nem fog lefokozást jelenteni, hiszen e városoké lesz a döntő szó a vármegyékben is. Politikai, gazdasági és reprezentációs szempontból való különleges állásukat azonban megtartanak, csak

Vétek nyomná a lelkemet,
Ha megvetném szerelmedet,
S ahhoz mennék, kit sohasem szerettem.
Sándor: Hej, pedig az édes apád
Jól tudom, hogy nem hallgat rád.
Katica: Akkor az az igazságos
Isten legyen felettem!
Sándor: Hát csakugyan olyan erős
Lelkedben az akarat?
Katica: Nézzed, Sándor, a kezemet... (esküre emeli)
Ha a tied nem lehetek
Esküszöm, hogy elemészttem magamat.
Oda van a nyugodalmam
Amióta ismertelek.
Nincs egy nyugodt pillanata
Szerelmed szíveknél;
Szerelmünkkel nyugszom este,
Szerelmünkkel ébrednek
Nem tudnák felejteni
Egy percre sem tégedet... (Sándor keblére dől)
Sándor: Eszem azt a szépen szóló
Fülemüle szájadat. (csókolja Katicát)

Katica: Meddig akar még csókolni?
Sándor: Még csak a te édes ajkad
Ajakamra rátapad.
Katica: (csókolja Sándort) Így szeretnék én
meghalni
Karjaid közt, boldogan.
Tudom Isten irigyelnék
Halálomat nagy sokan.
Sándor: Csak sohase irigyeljék.
Nem halsz te meg, de nem ám!
Katica: Jaj, ha mostan hazajönne
És így látna bennünket az édes apám.
Sándor: Nem bánom én kedves rózsám,
Ha meg is lát. Hagy lásson!
Mást akarok én mondani...
Ámde, csak úgy, hogy a szavam
Neked, édes, ne fájjon.
Katica: Mi: szivedben, az: nyelveden.
Mondjad el a mondókádat szaporán.
Sándor: Szerelmes virágszálam
Miért lettél olyan nagyon halovány?
Katica: Nem tudom én... ne hajtson rá. ||
Sándor: Ugy beszél a faluban,

Minden rácsos kis kapuban,
Hogy a mai szent vasárnap
Hitestársnak, mátkapárnak
Eljegykendőz, Som Dani.
Katica: (térdre esik) Édes, Jézus, a nagy bajban
Mégkövetlek, segíts rajtam,
Segíts rajtunk, ha lehet
Sándor: Én pedig a mondó lennék:
Ne élesszük a tüzet még,
Hanem szépen add neki a kezedet.
Katica: (felugrik) Pető Sándor! Te mondd
ezt?
Jaj, a szívem, megszakad.
Sándor: Szép Katicám, tekints reám,
Nem akarom én neked a rosszat.
Amit mondtam, nem úgy mondtam,
Hogy vele megsértselek.
Katica: Akkor meg hát minek mondtad:
»Add neki a kezedet?»
Sándor: Hogy így mondtam, nem tagadom.
S már mondtam? mert nem akarom,
Hogy az apád a házából elűzzön.
Hadd gondolja egy időre,
Hogy Som Dani lesz a vője,

Legkiválóbb újdonságaim karácsonyra:

Nyakkendő-

zsebkendő,

keztyü,

kalap,

esőernyők,

sárcipők

Távbeszélő 516. sz. ==

Lukács Aladár

Nagyvárad, Fő-utca, az Orsolya-apácák új bérpalotájában.

megérkeztek.

közigazgatásilag alkotnának egy egészet vármegyékkel.

A cikk után mindjárt tervezetet is közöl az egész ország új beosztásáról.

E szerint biztosítva lenne a magyarság fölénye a vármegyék közigazgatásában, mert tizenöt nem magyar többségű vármegyével szemben ötven olyan lenne, ahol még a nyers számszerű többség is a magyarságé.

Biharmegye is nagy átalakuláson menne keresztül a terv szerint, mert két magyar vármegyére osztatnék, a szomszédos megyék kikerekítésével.

A délinek Szalonta lenne a székhelye s ide tartoznának a béli, nagyszalontai, mezőkeresztesi, tenkei és cséffai járások, továbbá Aradmegyéből a kisjenői, borosjenői járások, továbbá a borosbeszi járás északnyugati része és Békésmegyéből a szeghalmi járás.

A másik megye lenne Nagyvárad székhelyül, a belényesi, berettyóújfalui, derecskei, élesdi, központi, magyarcsékei, sárréti, szalárdi, székelyhídi és vakóbi járásokból.

Viszont azonban Biharvármegyéből a margittai és érmihályfalvai járások Szilágymegyéhez csatoltatnának, az ottani tulnyomó oláhság ellensúlyozására.

Ezen terv szerint megszűnnék a híres Biharország s csak a múlté maradna a Tiszamegye elnevezés is, ha ugyan csupa hálából az új szalontai megyét nem neveznék el Tisza-vármegyének, mivel a geszti kuria ennek a területén maradna.

Vasuti universum.

A magyar föld szépségének még mindig az a fogyatékosága, hogy nem igen ismerik. Nemcsak a külföldiek: mi magunk is alig tudunk róla. Hiszen földrajzot alig tanítanak a középiskolában, az életben pedig olyan kevés alkalma van az eladósodott magyar embernek a saját hazáját megismerni!

Még mikor vasuton utazunk, akkor is csak a menetrend érdekel bennünket. Egyebet nem tudunk. A magyar föld kincsei, melyek mellett vonatunk elrobog, ismeretlenek előttünk.

Mi meg addig lovagolunk
Okosabbik eszünkön.
És, ha ketten kisütöttünk
Majd valami okosat:
Derüljön ki az igazság!
S kezdetet vagy nekem adják,
Vagy elviszlek, úgy elviszlek
Hogy Som Dani, meg az apád
Űthetik a nyomodat.

Katica: Még játékból se szeretném
A kezemet Som Daninak oda adni.

Sándor: Már pedig azt meg kell tenned,
Ha nem akarsz a veszélybe rontani.

Katica: Igazad van: meg kell tennem.
Es, mert te élsz a szivemben
Meg is teszem; nem bánom!
Hadd higgyék, hogy övé leszek,
Hogy szivemből kitéptelek
En gyönyörű, szerelmes virágom. —
Szent egy Isten! az apámat
Láttam jönni.

Sándor: Csakugyan.

Katica: Eredj, Sándor, eredj gyorsan,
Mert, ha meglát, végünk van.

Sándor: Aldjon Isten szép Katicám! Megyek már.

Katica: (csókot int) Tied leszek, míg le nem fog
Csontkezevel a halál.

Kreith Béla gróf szerkesztésében jelent meg egy vállalat első füzeté, a melynek célja lesz ezeket a visszás állapotokat megszüntetni. A vasuton utazó embert tartja szem előtt s ennek szükségleteihez alkalmazkodik. A magyar vasuti vonalakat sorra veszi s bemutatja a mellette lévő községeket, csupa olyan szempontból a melyek az utast érdeklik. Egyelőre a budapest—bécsi vonal feldolgozása jelent meg, igazán meglepő bőséggel.

Ennek a Vasuti Universum-nak főcélja, hogy terjessze a földrajzi, történelmi, közgazdasági, kereskedelmi, ipari és földművelési ismereteket országszerte és egyuttal odahasson, hogy a mi vasutainknak úgy a személyi, valamint teherforgalma is növekedjen.

Hány ember fog többször is utazni ezen utmutató elolvasása után olyan helyekre, ahova talán soha el nem utazott volna ezen kalauzban foglalt dolgok ismertetése nélkül.

A kereskedő megtudja ebből az utmutatóból azokat a kereskedelmi forrásokat is, melyeket eddig nem tudott.

Az iparos, a gyáros, a közvetítő felfedez ennek az utmutatónak a szövegében olyan dolgokat, aminek eddig nem is sejtett.

A történész, a geológus stb. is találni fog a szövegben érdekes ismertetéseket, a mik figyelmét eddig kikerülték.

A szórakozásból utazó és a külföldi is sok mindenről értesülést nyerend, a mik őt az egyik vagy másik állomáson a leszállásra és a helység megtekintésére fogják reábirni.

Ezenkívül hirdetések is közöl a Vasuti Universum és pedig nagyobbára olyanokat, amelyek az egyes vasuti állomások ismertetését ugyszólván kiegészítik.

Egy egész oldal hirdetés ára csak 80 korona, míg az üzlet pusztá címének megemléstése az Universumban csak 1 koronába kerül félevenkint.

A kereskedelmi miniszterium megígérte a műnek állandó támogatását. Egyelőre elrendelte, hogy az országnak minden vasuti állomásán két-két vasutas ajánlja és terjessze ezt a művet.

Helyesebb utmutató — Ludvigh államtitkárnak, a M. Á. V. igazgatósági elnökének állítása szerint — nincsen sehol még a külföldön sem. A Bäder és minden más hasonló utmutatók még csak meg sem közelítik a Vasuti Universumot.

Ez a munka Magyarországnak többi vasutvonalairól is meg fog jelenni és minden vonal külön lesz kapható egy-két koronáért, úgy hogy az utas nem lesz kénytelen az egész művet megvenni, hanem megkaphatja csupán azt a vonalat is, amelyen utazik.

Utazó közönségünknek figyelmébe ajánljuk a vállalatot.

A SZENT-LÁSZLÓ nyomdában legújabb divatu és legcsinosabb névjegyek, valamint a legszebb bál és esküvői meghívók, ugyszintén mindenféle nyomtatványok jutányos árban készíttetnek a legszebb kivitelben.

Krónika.

Szerkesztő: (balucsiban és fájó fogakkal.)
Szt. No kész van már?

Krónikás: Mivel?

Szerkesztő: A krónikával!

Krónikás: Hát az meg már mi?

Szerkesztő: Még azt sem tudja? Ezután minden héten maga fogja készíteni a krónikát.

Krónikás: De szerkesztő ur?! Ez képtelenség!

Szerkesztő: Szt. . . szszsz, de fáj a fogam.

Krónikás: Es ezt kell megkrónikázni?

Szerkesztő: Eb. Ne csináljon rossz vicceket!

Krónikás: Szerkesztő ur és mit fogok csinálni ebben az új hivatalban?

Szerkesztő: Megfogja írni a hét eseményeit.

Krónikás: Nagyszerű! Akkor ez az új hivatal egy eleven automata. Amit egész héten beadtunk a közönségnek kávék kanálként, azt a hét végén dézsa számba álljuk fel. Szóval ollósdit játszunk, illetve én, a krónikás össze vagdalom az összes híreket és . . .

Szerkesztő: Ne folytassa, mert . . .

Krónikás: Mert a szerkesztő ur akarja folytatni.

Szerkesztő: Mondtam már, hogy ne csináljon rossz vicceket.

Krónikás: De mit fogok akkor megírni. A . . . megvan. Olyan dolgokat, amelyek nem történtek meg, de meg kellett volna történniök.

Szerkesztő: Csoda, hogy rájött.

Krónikás: Tehát ilyen formákat a múlt hétről. A főispánnál a vármegyei tisztikar tiszteletgett, a tisztelgőket az alispán vezette, hátán az elkobzott fegyverek legszebbjével, kezében a kulcsok őrzőjét jelző dísz tárgygyal.

Szerkesztő: Szszsz, de fáj.

Krónikás: Ja a fog. Továbbá az alispán két hizott dísznót ajándékozott a Nagyvárad cikkeiért, melyek őt oly rokonszenves teremőrnök mutatták be. A főjegyző csizmája kiszakadt és ekkor tudódó t ki, hogy a feszes magyar csizma alatt hosszú harisnyás német láb van.

Szerkesztő: Mit akar? Maga félre beszél!

Krónikás: Nem ilyeneket? Hát miért nem szól a szerkesztő ur?

Szerkesztő: Más formát és általános dolgokat.

Krónikás: Kérem! Kornai Bertáról parancsol valamit? Szolgállok ezzel is. Vagy talán Zsaszáról? Az idő járásról? Csak parancsoljon.

Irok én akármiről csak egy kis előleget kérek, mert farsang előtt állunk. Ures zsebbel pedig még Tiszáék sem tudnak táncolni.

Szerkesztő: Az nincs! Előleg nincs!

Krónikás: Nincs?

Szerkesztő: Nincs!

Krónikás: Akkor krónika sincs.

Kró.

Előfizetési felhívás.

Fel-felhangzik naponta a közönség panasza a tisztességtelen sajtó ellen. Amely beleavatkozik a magánélet szentélyébe. Amelynek művelői tollal irnak, de revolverrel dolgoznak. És a mely ellen kellene már valamit tenni . . . mondják itt is, ott is.

Kellene tenni és még sem történik semmi. Mert a közönség olyan sajtót kap, amelyet érdemel.

Levegőből a sajtó nem él meg, hanem a

Ujdonságok farsangi cipőkben

a legnagyobb választékban, a legelegánsabb és legjobb kivitelben

a hirneves **KOBRAK-CIPŐK** egyedüli elárúsítása. — Telefon: 695.

EIGNER EDE és Tsa

kizárólagos cipő raktárában NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR.

közönségből. Ha a közönség botrányhajhász revolverlapokat támogat, hát akkor ne tessék panaszkodni a botrányok, a revolverezés miatt.

Uj év kezdetén jó lesz ezzel számot vetni.

Tizenharmadik évfolyamába lép lapunk. Nehéz idők viharait állottuk ki, de a viharok csak megedzettek erőnket, fokozták kitartásunkat, hogy soha egy pillanatra se feledjük a Tiszántul célját, hivatását. Hivatásunk az, ami a tisztességes sajtó lehet: erős keresztény magyar társadalmat nevelni s annak kezébe jó ujságot adni. A vallásos, erkölcsös, hazafias magyar ember a mi ideálunk, azt szolgálja tollunk immár tizenkét év óta. Eseményekért küzdünk, a közérdeket szolgáljuk.

A mikor a sajtó kinövésai a közönségnek nyakára kezdenek nőni, nem lesz szerénytelenség tőlünk, ha egyszerűen multunkra mutatunk. Ami multunk erős záloga jövőnknek. Mikor tehát az uj év kezdetén a közönség hathatós támogatását kérjük, abban a reményben tesszük, hogy a sajtóra való panaszkodás nem marad üres szó s meglesz az a tanulság belőle, hogy a közönség a maga érdekében is a tisztességes sajtó zászlaja alá áll.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 *

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 *

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 *

A »TISZÁNTÚL«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy *ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket a lehető legelőbb beküldeni sziveskedjenek*, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Vizkereszt.** A kath. hívó lélek mélyén feljull ma a napkeleti bölcsek és királyok emlékezete, midőn a csillag által vezérelve elzarándokoltak a kised Megváltó születés helyére ajándékaikkal, hogy bemutassák hódolatukat. De ezen kívül még emlékeztet ez a nap Krisztus megkeresztelésére Szt. János által a Jordán vizében s a kánai menyegzőre. Vizkeresztnek is hívják a Három királyok napját. A templomokban ünnepélyes szent misék és prédikációk lesznek. A I. sz. székesegyházban a szent beszédet dr. *Némethy Gyula* theologiai tanár tartja. A mai ünnepen a templomokban XIII. Leó pápa egy régibb rendeletére a templomi gyűjtés a missiók javára történik, mert a mai ünnep Jézus megnyilvánulásának ünnepe a pogány világ előtt,

* **Papszentelés és kanonoki beiktatás.** Holnap, hétfőn, a román karácsony ünnepeinek első napján [papszentelés és kanonoki beiktatás lesz a nagyváradi gör. kath. székesegyházban. Az ünnepélyes szentmise és szentbeszéd után dr. *Radu Demeter* megyéspüspök négy végzett papnövendéket szentel fel áldozóakká: Papp Gyulát, Barbul Lászlót, Székely Jánost és Zsiros Jánost. Ugyancsak ez alkalommal kanonoki beiktatás is lesz a gör. kath. székesegyházban. A püspök *Nyes Mózes* és *Butean János* előléptetett és dr. *Stán Flórián* ujonnan kinevezett kanonokokat ünnepélyesen beiktatja új stallumukba, illetve a káptalan tagjai közzé.

* **A románok karácsonya.** Görög kath. és gör. keleti polgártársaink holnap, hétfőn és kedden ülik a karácsonyi ünnepeket. A templomokban nagy egyházi pompával tartják meg az isteni tiszteleteket. A nagyváradi gör. kath. székesegyházban hétfőn, karácsony első napján reggel 4 órakor Matutinum, 9 órakor ünnepélyes szent mise, amelyet a káptalan és a központi papság segédletével dr. *Radu Demeter* megyés püspök pontifikál. Ugyancsak a püspök tartja az egyházi szent beszédet. A prédikáció után papszentelés és az új kanonok beiktatása lesz. Délután 3 órakor ünnepélyes vécsernye. Az olasz-i gör. kath. plébánia (szemináriumi) templomban reggel 4 órakor Matutinum és folytatólagosan szent mise; délután vécsernye. — Kedden, karácsony másodnapján d. e. 9 órakor a székesegyházban szent mise; az olasz-i gör. kath. plébánia templomban ünnepélyes szent mise és szent beszéd, amelyen dr. *Radu Demeter* püspök is részt vesz.

* **10000 korona a Pázmány-egyesületnek.** Csak elismerése és méltánylása az Országos Pázmány Egyesület felette fontos feladatainak az a bőkezű adomány, melyet Csáky Károly gróf váci püspök az újév alkalmából a Pázmány Egyesületnek juttatott. Mint irták a lapok, *Csáky Károly* gróf váci püspök az új év alkalmából az Országos Pázmány-Egyesületnek 10 ezer koronát adományozott saját magánpénztárából. Ez adományán kívül még a karácsony előtt közel 50 ezer koronát adományozott közcélokra, az újév alkalmából pedig a Pázmány Egyesületnek juttatott adományon kívül még vagy 190 ezer koronát osztott ki különféle közcélokra.

* **A csütörtöki városi közgyűlés.** A városi tanács mint állandó választmány tegnap délelőtt tartott ülésében készítette elő a csütörtöki közgyűlésen tárgyalásra kerülő ügyeket. A mint látszik, Nagyvárad város januári közgyűlése nem lesz mozgalmasabb, mert csekélyebb jelentőségű ügyek kerülnek tárgyalásra. Első sorban a különböző szakbizottságokat egészítik ki. Hajdumegye feliratát, hogy a 3-ik egyetem Debrecenben állíttassék fel, azzal terjeszti elő a tanács, hogy a közgyűlés térjen napirendre az átirat felett, mert a 3-ik egyetem helyének megválasztása országos szempontból állapítandó meg. Ellenben pártolásra ajánlja a tanács Sopron város azon feliratát, hogy a hadügyi költségek ne emeltessenek. — Több törvényhatósági bizottsági tag indítványt adott be a városhoz, hogy a szerencsejáték szigorúan tiltassék; nevezetesen az osztálysorsjátékot töröljék el, a lóversenyeken üzött szerencsejátékot tiltsák el s a börzejátékot a törvényes korlátok közzé szorítsák. A tanács az indítvány értelmében az országgyűléshez és a kormányhoz felirat küldését javasolja. Beterjeszti a tanács a közgyűléshez a Poyvár-ház levágásának ügyét, továbbá fentartja és ajánlja a Pauker-ház megvételét iskolai célra, mert ott minden építés nélkül is el lehet négy osztályt helyezni s újabb iskola építésére is alkalmas a telek. — Előkerül továbbá a közgyűlésen az Aduna és Pecze-patak szabályozása, amennyiben a polgármester beterjeszti a szükséges terület megvételére vonatkozó megegyezést.

* **Uj egyetemi magántanár.** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. *Buday Dezső*nek, Baranya vármegye tb. árvaszéki ülnökének, a *kolozsvári* tud. egyetem jog- és államtudományi karán a *jogbölcselet* tanából egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és a nevezettet ezen minőségében megerősítette. Dr. *Buday Dezső* a keresztény bölcseletnek is érdemes munkása, számos dolgozata jelent meg a Bölcselettudományi folyóiratban, melynek szorgalmas munkatársa és tagja az Aquinói szent Tamás társaságnak is.

* **Kivándorlás Biharmegyéből.** A mult évi statisztikának egyik legszomorubb tétele a kivándorlók száma. Legszomorubb tétel ez, mert minden kendőzés nélkül tárja szemünk elé, hogy hány munkás kezet vettünk az elmúlt évben. Hány munkásember nem tudott megélni a haza földje által nyújtott kenyérből és hányan voltak ezek közül olyanok, akik nem tudtak, nem akartak megélni. Biharvármegye óriási területén a hivatalos statisztika szerint a kivándorlás évről-évre növekszik. Az elmúlt évben összesen 2573 munkásember kért kivándorlási engedélyt, akik közül mintegy 100 nem kapta azt meg, tehát 2462 ember ment külföldre új hazát keresni. E nagyarányú kivándorlásnak Biharvármegye gazdasági viszonyai voltak az okozói részben azonban a legtöbb esetben a külföldi ügynökök, akik a magyar földet lekicsinyelték és a külföldet téjjel-mézzel megrakott kincses háznak festették. Volt alkalmunk nem egy, de sok esetben meggyőződni arról, hogy ez a külföldi szines rajz, korántsem olyan csábító valóságban. Egyes embereknek, 1000 közül egynek, ha sikerül is megvalósítani szines légvárát, azonban a legtöbb esetben a koldusbot kíséző társa vissza szép Magyarországra. A legtöbb kivándorló szinte megundorodva távozik szülőföldjéről, mert az ő szerinte kiveti, halálra kényszeríti. Pedig nem úgy van. Vegye fel a fegyvert, melyet ellene fordítottak, amelyet hódít magának és harcoljon úgy mint ellenfelei és akkor meg fogja találni ugyan azt a küzdelmes szép jövőt, melyet a külföld nyújt.

* **A progressiv adó és a virilismus.** Fried Ferenc, a magántisztviselők egyesületének főtitkára indítványt adott be Nagyvárad városához a progressiv adó behozatala s a virilismus eltörlése tárgyában. *Lukács Ödön* városi tanácsos terjedelmes memorandumot dolgozott ki a progressiv adó tárgyában,

Az érmelléki Kereskedelmi és Ipari Részvénytársaság
borkiviteli osztálya ajánlja tisztán kezelt hegyi borait.

amely részletesen, adatok alapján foglalkozik a kérdéssel. A városi tanács a memorandumot, a Fried Ferenc indítványával együtt kiadta tárgyalás és véleményadás céljából a pénzügyi és jogügyi szakbizottságnak.

* **Fejérváry Géza látogatásai.** Fővárosi tudósítónk jelentése szerint Fejérváry Géza báró volt miniszterelnök tegnap meglátogatta Vörös Lászlót, kabinetjének volt tagját. Hir szerint Fejérváry kabinetjének összes volt tagjait meg fogja látogatni rövid időn belül. Hogy e látogatásoknak mi célja van, arról nem adott felvilágosítást tudósítónk.

* **48-as népkör megnyitó ünnepélye és tagavató estélye.** A nagyváradi 48-as népkör ma vasárnap délután 4 órakor, tartja meg, ujonnan berendezett helyiségének megnyitó és Kossuth Ferenc olajbafestett életnagyságú mellképének leleplezési ünnepélyét. Az ünnepi beszédet dr. Stokker József elnök tartja. Este 8 órakor, pedig a Bazár külön helyiségében az új tagok tiszteletére tagavató estélyt tart. Ugy az ünnepélyre, mint a tagavató estélyre ez uton kéri a kör elnöksége a kör tagjait, hogy azokon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

* **A tüdőbetegek szanatóriuma Nagyváradon.** A tüdőbetegek szanatóriumának felállításán buzgólkodik Nagyvárad városa. A szanatóriumot, ha sikerül létrehozni, egyedül a hegyen lehet felépíteni, mert csak ez felel meg a célnak. Tegnap már ajánlat is érkezett be Nagyvárad városához a területre nézve. Négyessy István honvéd főhadnagy neje szül. Tarr Adé! jelenleg debreceni lakos beadványt intézett Nagyvárad városához, amelyben a nagyváradi hegyen, az elmeógyógyintézet mellett levő 20, illetve 12 kishold szántó- és szőlőföldjét a szanatorium céljaira megvételre ajánlja. A terület délkeleti fekvésű, szeliden emelkedő s állítólag igen alkalmas volna a szanatorium céljaira. A vízvezeték és villamos világítás a terület határáig van vezetve. A terület áráról nincs szó az ajánlatban. — Kapcsolatosan megemlítjük, hogy a szanatorium felállítása sokkal nagyobb nehézségekkel jár, mint sokan gondolják. A gyulai szanatorium részére évi 50,000 korona állami támogatást ad a belügyminiszter s ennek ellenében 30 ágyat köt ki, tehát 30 beteg után az állam nem viseli külön a betegápolási költségeket. Így az államsegély tulajdonképpen nem egyéb, mint betegápolási díj. A Nagyváradon felállítandó szanatoriumot bizonyára csak hasonló módon részesítené államsegélyben a miniszter, tehát úgy az építési, felszerelési s más költségek teljesen Nagyvárad városára és társadalmára hárulnának. Ez pedig nagy összeg, ha tekintetbe vesszük, hogy a gyulai szanatorium csaknem egy millióba került és az országos szanatórium-egylet áll a háta mögött.

* **Katonai szálláspénzek befizetése.** Az átutazó vagy gyakorlatra behívott katonaság elszállásolása sok gondot és kellemetlenséget okoz rendszerint hatóságunknak, még több terhet a polgárságnak. Ennek a modern korba nem illő herce-hurcának és kaotikus állapotoknak csak rendszeres katonai szállóhelyek, illetve barakkok építésével lehet véget vetni. A város anyagi helyzete azonban nem engedi meg azt a költséges építkezést, miért is alapot gyűjt rá magisztrátusunk oly módon, hogy a szállásbérek önkéntes megváltásából és a befizetett szálláspénzekből befolyó összeget félrerakják. Ezen uton már tekintélyes pénzösszeg áll rendelkezésre. A szálláspénz megváltására a terminus a jövő hó eleje. Darvassy Lajos katonaiügyi tanácsos nagy ambícióval és kiváló tapintattal kezeli ezen kérdést s a na-

pokban becsájítja ki a felhívást a polgársághoz. Önkéntes megváltásból évente átlag 10—12 ezer korona folyik be a városi pénztárba. A ki február 15-ig a ráeső szállásdíjat előre megváltja, kevesebbet fizet egy-egy katonáért s a mellett elősegíti a barakk ügyét, tehát a saját érdekében is cselekszik.

* **Megítölt jutalék.** Horváth János volt vámmellenőr részére a közigazgatási bíróság megítélte fizetésének egyharmadát arra az időre, míg az elbocsátás jogerőssé vált. Horváth János azonban ezen évekre a vámosok között kiosztott jutalékból is részt kért. A közigazgatási bíróságtól tegnap jött le az ítélet, amely szerint Horváthnak azon időre, amíg tényleg szolgálatot teljesített, vagyis 1901. évi január 1-től 1901. év szeptember 1-ig köteles a város a jutalékokat megfizetni, mert azt nem a buzgó munkásság, hanem a fizetés arányában adja évenként a vámosoknak a város.

* **Eljegyzés.** Ifj. Zigre Miklós dr. városunk ifjuságának egyik rokonszenves, előkelő tagja ma tartja meg eljegyzését Plopu György dr. kuriai bíró kiválóan művelt és gyönyörű leányával, Lucival Budapesten.

* **Betörés a Katholikus legényegyletbe.** Tegnap reggel a római kath. legényegyletnek a Dudek-sikátorra nyíló helyiségében a hátsó udvarra nyíló ablakot Rottenstein József gondnok betörve találta. Gyanus levén a gondnok előtt a betört ablak utána nézett, hogy nem idegen egyén járt-e a helyiségben. Eközben vette észre, hogy a biliárd asztal fiókjából 7 darab golyó, melyek közül 5 fehér és 2 piros volt, a fehérek között egy elefánt csontból készitve hiányzik. Ugyanott feltörve volt egy Kossuth-szobor alap és egy a vakokat segélyező egyesület javára elhelyezett persely is, melyekből az összegyűlt összegeket a tettes magával vitte. A rendőrség a nyomozást megindította. A hátrahagyott nyomokból megállapítható volt, hogy a tettes a helyi viszonyokkal ismerős egyén lehet, kinek kiléte azonban még ez ideig ismeretlen. A rendőrség ez uton hívja fel a kávéház tulajdonosokat és zsidórusokat, hogyha valaki biliárd golyókat árusítana kellő igazolás végett a legközelebbi rendőrszemnek adják át, a tárgyak biztosítása mellett.

* **Bimbó hullás.** Szilágyi István kis fiacskája Lacika 18 hónapos korában elhunyt. A kis ártatlan temetése ma, január 6-án délután 2 órakor megy végbe a Lukács György-utcai gyászházban.

* **Az italmérések korlátozása.** Biharvármegye egyik tekintélyes községe praktikus határozatot hozott. Ebben a határozatban a község kimondotta, hogy vásár és ünnepnap a korcsmákat és egyáltalán minden italmérést bezárva kell tartani. E határozatot a megyei közgyűlés megsemmisítette. A belügyminiszter tegnap küldte le a felebbezés folytán hozzá került ügyet. A miniszter a közgyűlés megsemmisítő határozatát helyben hagyta. Ebből úgy látszik, hogy a koalíciós kormány is a regálébérlők érdekeit nézi és nem a nép érdekét. Nagy kár.

* **Sztrájk a Lujza-gőzmalomban.** A Lujza-gőzmalom munkásai tegnap arra kérték az igazgatót, hogy egy Tóth Károly nevű munkást, akit ők árulónak tartanak, bocsásson el. Az igazgató kijelentette, hogy erre nem hajlandó, mert Tóth semmitéle inkorrektiséget nem követett el. A nappali munkások erre számszerint százötvenen sztrájkba léptek s a malomban ma szünetel a munka.

* **Beszakadt üvegtető.** A Szentkirályi-utca 28. szám alatt lévő Stefaneum-nyomdában a hó a tetőről lezuhant a nyomda üvegtetejére, amely a súly alatt beszakadt. A szét-pattogó üvegszilánkok két munkást könnyebben megsebesítettek.

* **Tűz a tengeren.** Krisztiániából jelentik, hogy a Krisztiánia és Bergen között közlekedő Lindholmen gőzösön petroleum felrobbant. Óriási viharban a tüzet lehetetlen volt eloltani. Az utasok félig meztelenül rohantak a fedélzetre. Négy utas elégett, egy megőrült. Sokan a tengerbe ugrottak. A hajó végre zátonyra került, így az utasok megmenekültek. A hajó azonban egész rakományával együtt teljesen elégett.

* **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk, Csák Györgyné, Csák György cipésziparos felesége folyó hó 4-én délután elhunyt. Temetése ma, vasárnap délután 3 órakor lesz a városi bazárépület gyászházban.

* **A világ leggazdagabb embere.** Eddig általánosan Rockefellert tartották a világ leggazdagabb emberének, akinek vagyonát nem tudják egész pontosan, de az évi jövedelmét egy barátja becslése szerint háromszáz millió koronára becsülik. A new-yorki »Cosmopolitan Magazine« most egy még gazdagabb embert fedezett fel Frederick Veyerhauser személyében, akinek a vagyona állítólag meghaladja a kétezer millió dollárt, vagyis tízezer millió koronát. A világnak tehát ő a leggazdagabb embere. Veyerhauser Németországban született 1834-ben. Még egészen fiatal volt, amikor az Egyesült-Államokba kivándorolt. Előbb egy vasutépítésnél, majd egy fűrészvállalatnál talált alkalmazást s nemsokára sikerült a vállalatot olcsón megvásárolnia. Ezen túl roppant erdőterületeket vásárolt meg és a faanyag feldolgozásával óriási vagyonra tett szert.

* **Eltűnt leány.** Somlay Kálmánné Kis-magyar-u. 38. a. lakos Juliska nevű leánya folyó hó 3-án eltűnt. Személyleírása 14 éves, róm. kath. vallású fekete szemű, kerekded arcú, inkább kisebb termetű. Eltűnésekor sötét színű kockás télikabátot viselt.

Kávé, tea és rumszükségletét legjobban a FIUMEI KÁVÉBEHOZATALI TÁRSASÁG fióküzletében, Fő-utcán szerezheti be, miután oda az áru egyenesen a termelő országokból érkezik. Kitűnő zamatu pörkölt kávé folytonosan frissen kapható. Telefon 637.

IRODALOM.

Szerzeteseink mezőgazdasági tevékenysége 1526 előtt. Irta: Erdújhelyi Menyhért. Ily cím alatt egy füzet jelent meg a Szent-István-Társulat Tudományos és Irodalmi Osztályának kiadásában. A füzet megírására alkalmul szolgálót az a támadás, melyet Takáts Sándor intézett Erdújhelyinek »A kolostorok és káptalanok befolyása Magyarország mezőgazdasági fejlődésére« című tanulmánya ellen. Takáts Sándor a »Századok«-ban tagadta azokat az érdemeket, melyeket Erdújhelyi a bencéseknek, premonstreieknek és cisztercieknek tulajdonított. Erdújhelyi jelen tanulmányában válaszol Takátsnak. Kimutatja, hogy a szerzeteseknek halhatatlan érdemeik vannak nem csupán Magyarország civilizációjára, hanem egyáltalán mezőgazdasági fejlődése körül s. Allításának bizonyítására oly szaktekintélyeket idéz, kiknek művei egész Európa tudományos világa

előtt nagy értékkel bírnak; részint a legkiválóbb hazai írókra hivatkozik, kiknek tekintélyét Takáts is elismeri. Ezekből a forrásokból bebizonyítja, hogy a magyar szerzetesek, mint gazdasági téren utőrök s a nép tanítói, tevékenységükkel örök hála kötelezték az emberiséget. Együttal Takáts fejére ráolvassa egy nagynevű történetíró eme mondását: »a középkori szerzetesek érdemeit nemzetgazdasági tekintetben csak tudatlan és rosszlelkű emberek tagadják.«

TANÜGY.

Tanodai értesítés. A beiktatások és beiratások az 1906—1907. tanév II. felére folyó évi január 7—19-ig az igazgatónál, ellenben az egyes tanárok külön névjegyzékébe legkésőbb január 22-ig bezárólag eszközöltetnek, ezen napon túl a főlvetel csak külön engedély alapján történhetik. A tandíj előzetesen lefizetendő, az I. félévben nyert tandíjmentesség a II. félévre is érvényes. A pót- és ismétlő alapvizsgálatok folyó évi szeptember 21-én és 22-én tartatnak, — a nyilvános előadások január 23-án kezdetnek meg. Kelt Nagyváradon, 1907. január 1-én. — Az igazgatóság.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Vasárnap: d. u. Az Asszony, este Csöppség (Kornai Bertával.)

Hétfő: Tökéletes feleség (ujdonság.)

Kedd: Tökéletes feleség.

Szerda: Tökéletes feleség.

EGYESÜLETEK.

A legényegylet farsangja.

A Nagyváradai Katolikus Legényegyletben nagyban folynak az egylet beléletét fokozó munkálatok. Az egylet igazgatósága ez uton is szives tudomásul hozza az érdekelteknek az alábbiakat:

1. Legközelebbi vasárnap (január 6.) délután 5 órakor ifjusági gyűlés lesz, melyre ezuton is meghívja az egylet tagjait az igazgatóság.

2. Következő vasárnap (január 13.) háziestélyt tart az egylet, melyre szivesen látja az egylet pártolóit a rendezőség.

3. Február 3-ára eső vasárnapra pedig nagyszabású farsangi bált rendez az egylet a Zöldfa szálloda dísztermében, melyre szóló meghívókat rövidesen ki fogja bocsátani.

TÁVIRATOK.

Ellentétek a szerb király és miniszterelnök közt.

Budapest, jan. 5. (Saját tud. táv.) Belgrádból jelentik: Péter király és Pasic miniszterelnök között komoly differenciák támadtak, melyek esetleg veszedelmes bonyodalmakat vonhatnak maguk után. Pasic tehát megígérte a királynak, hogy a legközelebbi költségvetésbe beveszi György herceg trónörökös apanage-át, 360 ezer koronát is, s viszont kérte, hogy a király a skuptina által megszavazott kölcsöntörvényt szentesítse. Pasic most ígérte nem akarja teljesíteni, s arra hivatkozik, hogy az udvari statumok nélkül nem képviselheti a trónörökös apa-

nage-ára vonatkozó előterjesztést a skuptina előtt. A statumokon most erősen dolgoznak, melyben György herceg is szerepelne, ami a herceg életmódjánál fogva nehézségekkel jár s valószínű, hogy a skuptinában e miatt botrányos jelek lesznek.

Az új csehek gyűlése.

Budapest, jan. 5. (Saját tud. távirata) Prágából jelentik: Az új csehek tegnap választógyűlést tartottak, amelyen több új cseh képviselő nyilatkozott a helyzetről. Novotni képviselő azt mondta, hogy a választóreform a végnek kezdete és a németek hegemoniájának megszűnését jelelti.

Szerencsétlenség egy vasutépítésnél.

Frankfurt, jan. 5. Tegnap a Lanscheid-Unschrücki vonat építésénél egy tárna beomlott, mely negyven munkást maga alá temetett. Estig mindössze három embert sikerült kihuzni a romok alól. A szerencsétlenség színhelyére műszaki csapatokat küldtek ki.

Meghiusult sztrájk.

Berlin, január 5. A Siemens és Halske és Siemens-Schubert cég munkásainak sztrájkja, mely 13 hétig tartott és melyben 3000-nél több munkás vett részt, kudarccal végződött. A munkások tegnap gyűlést tartottak és titkos szavazással elhatározták, hogy véget vetnek a sztrájkoknak.

MULATSÁG.

Farsang.

A modern idők!
Valamikor így farsang kezdetekor a megyebálokról beszélt mindenki. Bájós kis leányok, daliás ifjak készülődtek a megyebálra, ahol találkozott és urasan mulatott a nemes vármegye. . . .

Ma is van megyebál, hanem ott csak két cigánylegény hegedül, ők maguk járnak egyedül. Üres a nagy terem. Répássy bácsi ürzi, kezében a megyei szabályzat nagy méntű 4. §-ával. Ketten mennek befelé, két bus vitéz. Hónuk alatt — legyező? dehogy! papircsomag. Egyik leül az asztal egyik végére, másik a másik végére. Aztán elkezdik az irást. Az egyik így:

— Alispán ur!

A másik így:

— Főjegyző ur!

Jelentésbe vesznek minden pettyet, ami a vixon látható. Minden legyet, amely még mozog s amely már nem mozog. Minden szék, mely nincs a helyén. Az óramutató halad, a jelentések is szaporodnak. Jelentenek, jelentenek, mindig jelentenek. Aztán sokat jelentően összemosisolyognak.

— Hehe. Hogy fog ezen bosszankodni a főispán!

— Hmhm. Mégis csak kuruc legények vagyunk mi!

— És okosok!

— És erélyesek!

— Te édes!

— Te kedves!

Azzal összeölekeznek, talán még tánca is kerekednek.

Kint pedig az öreg Répási bácsi hol ballábon, hol jobb lábán topassa a lassan muló időt; régi nótát dudolgat:

Két cigány legény
Hegedül,
Ők maguk járnak
Egyedül.

Hát biz ez a modern megyebál. Hajdan a közigazgatás szekere lassu volt, mint a derék patolás tánc; ma — Biharban — örült kékvókot jár.

Karnevál elfintorítja az orrát s odább megy. Kopog a jogászoknál.

Ott is vége felé a virtus. Egyre drágább a bál, egyre kevesebb a papák fizetése — nehéz ma már 20 leányt is verbuválni egy bálra. Valamikor még a megkomolyodott jogászok — értsd: bírák, ügyészek, ügyvédek — szintén csináltak bált, juristabál címmel. Akkor az öregek is tudtak fiatalok lenni; ma — uti bálterem közepe docet — a fiatalok is megöregedtek.

Szegény Karnevál! Legokosabban tenné, ha felcsapna az Unglücklich és Glücklich nőpóstopok közé feministának. Ha így halad a modernség, akkor már csak a feminista bálnak lesz jó értelme.

Tessék megnézni a bálterem közepén ácsorgó »arany« fiataliságot. Nem arany biz az, csak szappanlé. Épp olyan szendén pihen, mint pihent valamikor a szende hajadonok sokasága a mama mellett. A tűz — néhány tyűhűhű! kiáltásban lobog. Az udvariasság a gallér épségére figyel, nehogy összeroppanjon; a gomblyukban pedig nem az ideáltól kapott virág virít, hanem egy potyajegy.

A leányok közt van még tűz, fiataliság. Ők mennek még a bálba dobogó szívvél; piruló arccal, édes álmokkal. Őket lelkesíti a zene, a ritmus, a bál forró levegője.

Milyen más volna a bálók képe, ha a hölgyek kérnék fel az urakat, az urak pedig ott ülnek szépen sorban, lesütött szemmel — a mamák mellett!

Tisztelt Karnevál, haladjon ön is a korrall! Legyen modern, mint a vármegye!

A keresztény kereskedő ifjak bálja.

A nagyváradai keresztény kereskedők és kereskedő ifjak egyesülete február hó 3-ikán tartja első téli bálját a kereskedelmi csarnok összes termeiben. A 129 tagu rendező bizottság mindent elkövet, hogy a bál sikerét előmozdítsa. A meghívók már szét küldettek, kik tévedésből nem kaptak, de arra igényt tartanak forduljanak az egyesület vezetőségéhez. Aldás-utca 13.

Igazságszolgáltatás.

A január havi esküdtek.

Egy havi szünet után folyó hó 21-én kezdi meg a nagyváradai esküdtszék január havi ülészakát. Ez ülészakára tegnap sorsolták ki a szolgálatra behívandó esküdteket és pótesküdteteket Bary József elnökle alatt a kir. törvényszék nyilvános tanács ülésén. Jelen voltak az aktusnál: Bary József törvényszéki elnök, Csulyok Béla dr és Korn Alajos törvényszéki bírák, Virágh Béla kir. ügyész az ügyészség és Hlatky Endre ügyvéd az ügyvédi kamara részéről. A jegyzőkönyvet Patkó Antal dr törvényszéki jegyző vezette.

Kisorsoltattak rendes esküdtektől:

Szőnyi József földmives Bihardiószeg, dr Magyar Sándor ügyvéd B. Ujfalu, Szabó József földmives Bihar, Marjay Ferenc földmives Bihar, Mayr Sándor bankpénztáros, dr Ervin Manó ügyvéd Nagyszalonta, Horváth Mór vizszab. mérnök, Grósz Sándor gyógyszerész, Schenker Mihály földbirtokos, Falusy Károly ev. ref. lelkész Mezőtelegd, Számborovszky Rezső tanító, ifj. Böszörményi Géza tkptári hivatalnok, ifj. Pálffy István földmives Komádi, Beczkay Lajos kereskedő, Császár Béla birtokos Csokaly, Frankó Béla gazdatiszt Geszt, Pallay Sándor földmives Kötégán, Kocsiss Béla gyógyszerész Eleds, Fekete Lajos földbirtokos Komádi, Rádl Ödön ügyvéd, Szűcs Izsó tanár, Biró János földmives Nagyszalonta, dr Pálffy Gyula ügyvéd Margitta, Poyvár János dohányfelügyelő, dr Láncki József ügyvéd, Kolombán Aron ref. lelkész, Szatmáry Imre földmiv. s Nagyszalonta, ifj. Kacziány Károly tkptári tisztviselő, Simonyi Lőrinc róm.

kath. tanító Nagyszalonta, Sarkadi György földmives Kőtegyán.

Pótesküdték: Tokay János gazdálkodó, Váci Benjamin fodrász Fóris György hentes, Atyim Péter hen es. Balaton Sándor timár, Széles Lajos timár, Mihalovics János hentes, Bodnár János hentes, Fehér Géza cipész és Kiss Gyula kádármester.

NYILTTÉR.

Özv. Dr. Deákné
Fog műtermében
Lakik: **Nagyvárad Szilágyi-Dezső u. 18.**
A legjobb amerikai porcellánból készít
fogakat,
végez minden e szakmába vágó műveletet.

Egyszeri vásárlás által mindenki meggyőződik, mily olcsón lehet az ujonnan megnyit

|| **arany, ezüst, ékszer** ||
|| **és óra áruházban** ||

vásárolni,

Bémer-tér 2. szám, az emeleten
(Molnár-léle cukrászda fölött.)

1 finom nickel óra	2 frt. 50kr.	Órák, ékszerek és china-ezüst árak 1000 forinttól forinttól 1000 Karácsonyi ajándékok
1 finom acél óra	2 frt. 75kr.	
1 valódi ezüst óra	5 frt. — kr.	
1 arany női óra	12 frt. — kr.	
1 arany férfi óra	25 frt. — kr.	
1 20 grm. arany férfi lánc	24 frt. — kr.	
1 35 grm. női Lorgnon lánc	41 frt. — kr.	
1 4 grm. karika aranygyűrű	5 frt. — kr.	
1 3 grm. fejcs aranygyűrű	3 frt. 50 kr.	
1 ingaóra ütőszerezettel	8 frt. — kr.	
1 falióra ütőszerezettel	2 frt. 50 kr.	
1 ébresztőóra	1 frt. 50 kr.	

Uj órákért 5 évi jótállás.
Vidéki megrendeléseket pontosan eszkölök, meg nem felelő árut visszacserélek. — Altalam javított órák és ékszerek, mint ujak kerülnek ki műhelyemből 3 évi jótállás mellett, rugótörés esetén is. Tessék árjegyzéket kérni.

HERBST FÜLÖP,
amerikai mű-órás és ékszerész.

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Régi előfizető. Sohse tessék megbotránkozni. A hadügyminiszter ártatlan azoknak a nyilatkozatoknak megtételében, amelyeket a Nagyvárad Napló neki imputál. Az összes magyarországi lapok közlése szerint a bibliáról és a valláserkölcsei nevelésről tett száználmasan ostoba nyilatkozatokat Stein osztrák delegátus tette, aki — mint egész beszédéből kéri — zsidó. Hogy a Nagyvárad Napló mégis a hadügyminiszternek tulajdonította, az aligha jóhiszemű tévedés, hamarabb felületesség, sőt tekintettel ily természeti sűrű tévedéseire, talán már rosszakarat. Üdvözlöt.

V. I. (Tótlelek.) A kért bizonyítalan ideig marad oda; tavaszkor szándékozik hazajönni, de hogy tényleg mikor jön, teljesen bizonytalan. Üdvözlöt.

REGÉNYCSARNOK.

A titok.

— Bűnügyi regény. — 47.
Irta: Fergus Hume.
— Angolból. —

— A neve? . . . Oh, nem szép neve van — mondta Frettlby sietve, — de majd megváltoztatjuk. Most »Rosanna« a neve.
— Rosanna?! . . .
Brian és Madge összenéztek, s Fitzgerald oly furcsán bámult a milliomosra, hogy ez egészen elpirult bele és zavart nevetéssel mondta:
— Hát persze, hogy nem szép név; de majd megváltoztatjuk . . . Hanem most talán bemehetnénk, mert mindjárt kész lesz az ebéd.
S mi alatt bementek. Brian elgondolkodott azon furcsa véletlen, hogy a gőzyachtján is, meg a »Királynő«-nek is »Rosanna« a neve.

XXIII. FEJEZET.
Visszaemlékezések.

Az ebédlő egyik felén nagy, nyitott üvegajtók nyílnak a verandára, hogy beáradhasson a hűvös tengeri levegő. Brian a menyasszonya mellett ült és ábrándozva hallgatta a társalgást, melynek Rolleston volt lelke. Featherweight Julia a miliomos mellett ült és egyre fecsegett, szinte szóhoz se engedte jutni Valpyt, egy öreg gyarmatost, aki Frettlby másik oldalán ült és minduntalan a régi jó időköt emlegette, amikor ő meg Frettlby, mint fiatal legények vágta neki az életnek a félig még vadon Ausztráliába. Chinston orvos és Paterson az asztal túlsó felén ültek s csak akkor kezdtek részt venni a társalgásban, mikor a beszéd a politikára fordult.

— Az ország közállapotaival valóban száználmasak. — jelentette ki Rolleston nagyképpen; — s ha engem megválasztanak, első dolgom lesz, hogy új pártot alakítok.
— S milyen célra? — kérdezte Paterson kíváncsian.

— Oh, ami ezt illeti, — felelte Rolleston habozva, — még nem állítottam össze a programot s egyelőre nem nyilatkozhatom bővebben.

— Program nélkül pedig nincs párt, — mondta az orvos és nagyot ivott, amire általános derűtség támadt.

Rolleston kényelmetlenül izgett-mozgott a helyén, s hogy másra terelje a beszédet, így szólt:

— Ön sohase politizált, mr Frettlby?
— Kicsoda . . . én? — riadt föl komor merengésből a milliomos. — Valóban, azt hiszem, hogy én sohasem voltam elég jó hazafi s annyi dolgom volt, hogy nem igen értem rá politizálni.

— Hát most?
— Most pedig, — felelte a milliomos, — szintén nem érek rá.

— Többet is ér az élet, mint a politika, — jelentette ki Paterson komoly képpel.

— Kivált az olyan élet, aminőt mi élünk Melbourne régi napjaiban, — mondta az öreg gyarmatos, furcsán mosolyogva.

— Oh, ne is beszéljen róla, — szólt közbe Featherweight Júlia, — mert úgy is tudom, hogy csupa botrán volt az az élet!

— Hát az bizonyos, hogy nem voltunk szentek, — bólintott rá az öreg Valpy öntelten.

— S azt hiszem, — jegyezte meg Frettlby szárazon, — hogy a fiatalság az óta se sokat változott.

— Sőt inkább még jobban elkorcsosult, — tóditotta Valpy. — Például itt vannak a színházak. Van-e csak egyetlen egy olyan táncosnő is, aminő Rosanna volt?

Briann összeresztent s érezte, hogy Madge gyöngéden megszorítja a kezét.

— S ki volt ez a Rosanna? — kérdezte Felix kíváncsian.

— Hát híres táncosnő és elsőrendű operette-énekesnő volt, — felelte az öreg Valpy elégedetten bólintva. — Gyönyörű teremtés volt, hogy mindnyájan az örülésig szerelmesek voltunk bele . . . Micsoda haja, micsoda szemei voltak! . . . Emlékszik-e rá, Frettlby?

— Emlékszem, — felelte a milliomos szárazon.

Brian élesen szemügyre vette Frettlbyt s hirtelen azt kérdezte az öreg gyarmatostól:

— S mi lett ebből a Rosannából?

Frettlby hirtelen föltekintett és összevonta a szemöldökeit, mialatt Valpy felelt:

— Visszament Angliába 1858-ban. Júliusban vagy augusztusban; a hónapra már nem emlékszem, de azt tudom, hogy 1858-ban volt.

— Bocsásson meg, Valpy, de azt hiszem, hogy ez a táncosnő senkit se érdekel, — szólt most Frettlby hirtelen és bort öntött szomszédjának. — Beszéljünk talán másról.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

Budapest, január 5.

Osztrák hitelrészvény — — —	678.—
Magyar hitelrészvény — — —	796.—
Leszámitoló bank — — —	506.—
Rimamurányi — — —	525.—
Osztrák-m. állam vasutirészvény	670.—
Közuti vasut — — —	594.—

A gabonatőzsde határideje.

Budapest, január 5.

Buza április — — —	14.88	—	14.45
Rozs április — — —	13.30	—	13.32
Tengeri ápt. 1907 — — —	10.32	—	10.34
Repcze aug.-ra — — —	26.80	—	27.—
Zab ápr.-ra — — —	15.00	—	92.78

Hivatalos árfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzsde 1907 január 5-én.

Magyar aranyjárdék 4% — — —	116.40
Magyar koronajárdék 4% — — —	95.95
Magyar keleti vasuti államkötvény 4% —	84.47
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	95.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	96.—
Magyar gyermekny sorsjegy-kölcson —	204.50
Tisza zab. és szegedi sorsjegy-kölcson —	153.—
Osztrák járdék papirban — — —	90.—
Osztrák járdék ezüstben — — —	100.10
Osztrák korona járdék — — —	117.—
Osztrák járdék aranyban — — —	99.—
1860. oszt. államsorsjegyek — — —	157.50
Osztrák-magyar bankrészvény — — —	17.60
Magyar hitelbank részvény — — —	814.50
Városi villamosvasut — — —	327.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény —	679.—
20 frankos frankos (Napolendor) — —	14.12
Osztrák-magyar államvasuti részvény —	676.50
Német birodalmi márka — — —	19.90
London vista — — —	11762
Páris vista a — — —	95.41
20 márkás arany — — —	23.40

Forgalmi kimutatás 1907 jan. 1-2

Tiszta buza körülbelül 3500 htl — Kétszeres buza 1600 hltr Rozs 2100 hltr Árpa 1000 hltr Zab 900 hltr Tengeri 800 hltr burgonya 240 hltr.
Lábasjóságok Hizott sertés mintegy 190 félhizott 218 drb 2 évestől feljebb 261 drb 1 éves től feljebb 246 Süldő 256 drb malacz 180 drb. Vágó marha 226 drb Jármos ökör 580 drb Fejős tehén 1180 drb borju 500 drb bivaly 40 drq juh és kecske 170 drb Ló 1863 darab

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUOSKIOS GYULA.

9362—1906.

Hirdetmény,

a III. oszt. kereseti adó alá tartozó jövedelmek bevallása tárgyában.

Az adósok kötelesek 1907. évi január hó 20-áig üzletük, vállalatok, vagy egyéb haszonhajtó foglalkozásuk után annak megkezdésétől számítandó, illetőleg fennállása idejére eső kereseti vagy üzleti tiszta nyeresémet bevallani.

Évi tiszta nyeresémet vételek az üzletből, vagy foglalkozásból eredő összes jövedelemnek az a része, mely az üzlet, vagy foglalkozás folytatásához szükséges kiadások levonása után fenmarad; az üzlettulajdonosok s általában az adófizetésre kötelezettek oly kiadásai azonban, melyek nem az üzlettel, vagy foglalkozással járnak, hanem akár magának, akár pedig családjának és hozzátartozóinak fenntartására szolgálnak, a jövedelemből, kereseményből le nem vonhatók.

A ki több vállalatból kereset-illetőleg jövedelem forrásból húz jövedelmet, köteles minden egyes vállalatról, üzletről, vagy keresetről külön vallomást adni.

Azok az adókötelesek, kik segédekkel dolgoznak, tartoznak a vallomáshoz segédmunkásaik jegyzékét csatolni, mely jegyzékben a segédek nevei, az üzletbe, vagy foglalkozásba belépésüknek ideje, havi vagy évi fizetésük pontosan kiteendő.

Az az adózó, a ki az adókötelezettek es adótárgyak összeírása után lép a III. osztályu kereseti adókötelesek sorába, adóköteles üzletének megnyitása napjától számított két hó alatt köteles vallomást adni.

A III. oszt. kereseti adó alá eső jövedelemnek bevallására, valamint az üzletben alkalmazott segéd bejegyzésére szolgáló űrlapok a községi előljárók (városi adóhivatalok) által ingyen szolgáltatnak ki.

A bevalló az űrlap egyes rovatait kitölteni s annak bizonyításul, hogy az adatokat saját tudomásához képest pontosan és lekiismeretesen közölte, eskü helyett polgári becsületszava zálogául nevét, valamint a bevallás napját és helyét aláírni köteles.

E vallomás fentebb kitűzött határidő alatt a községi előljáróságnál (városi adóhivatalnál) nyújtandó be.

Mindazok az adózók, kik üzletüket, vállalatukat, keresetüket, vagy jövedelem forrásukat az államkincstár megrövidítésére irányított szándékból az adókötelezettek es adótárgyak összeírása alkalmával akár szóval, akár írásban valótlanul mondják be, vagy eltitkolják, avagy vallomásukat bizonyíthatólag hamisított alapokra alapítják, az adótárgynak egészben vagy részben történt eltitkolásával elkövetett jövedelmi kihágás miatt az 1883. évi XLIV. t. czik 100. §-a értelmében büntetendők.

Kelt Nagyváradon, 1906. évi december 31-én.

Városi adóhivatal.

Belépési felhívás.

A „Polgári takaré- és segély-szövetkezet”
1907. január 1-én nyitja meg
12-ik évtársulatát.

A szövetkezet kizárólag azon célnak szolgál, hogy kötelező heti befizetések által, apró tőkék gyűjtésével fejlessze s ápolja a takarékosági szellemet, lehetővé teszi, hogy kisebb összegek is gyümölcsöző tőkévé nőhessenek s így mindazoknak, kik keresetüknek csak kis részét tudják félre tenni, szövetkezetünk valóságos gyűjtőpénztára.

A kötelező heti befizetés minden jegyzett üzlet rész után 20 fillér, mely 3 évig, vagyis 156 héten át fizetendő, mely idő lejártá után az összegyűjtött tőke osztalékkal együtt kiadatik.

Tagok felvétele s az új törzsbetéti könyvecskék kiadása mai naptól kezdve d. e. 9—12-ig, d. u. 3—5 óráig a szövetkezet hivatalos helyiségében (Kossuth Lajos-utca 4. sz.) eszközöltetik.

Nagyvárad, 1906. november 6.

Az igazgatóság.

A 12-ik évtársulat befizetési napjai:

Hétfőn délután . . . . . 3—5-ig,
Csütörtök délután . . . . . 3—5-ig.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótléka

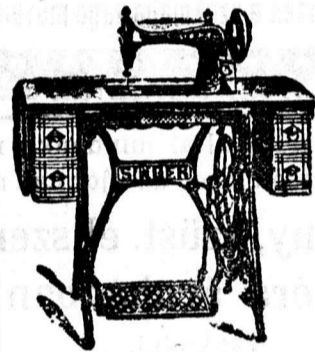
egy régióknak bizonyult háziszor, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közhírnél, csúznál és meghűléseknel, bedörzsöléskeppen használva.

• Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter orvosi gyárral ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

SINGER

varrógépek

a legnagyszerűbb

karácsonyi ajándékok.

Singer Co. Varrógép Részv.-Társaság.

Nagyvárad: Zöldfa-utca 33.

HIRDETESEK

jutányos árban
felvételnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

HAÁSZ MANÓ

női kézmű- és divatáruháza
NAGYVÁRAD Zöldfa-utca elején

Farsangra szükséges báli dolgokat, ruha behuzatokat, gasokat, flittereket a

legnagyobb választékban

lehet kapni. — Ugyisint minden faj csipkékben nagy raktár.

AZ ÁRAK FELÜLMULHATATLAN OLCSÓK.

VASUTI MENETREND.

Ervényes 1906. évi október 1-től.

Nagyvárad—Budapest						Nagyvárad—Kolozsvar						Püspök-Ladány—Debrecen—Ermihályfalva							
	Gy. v.	Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.		Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.		Gy. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	T. v.	
Nagyvárad ind.	4 15	2 38	8 43	11 36	11 09	2 30	Nagyvárad ind.	2 18	2 06	4 10	12 41	7 14	Püspök-Ladány ind.	11 20	5 50	1 24	4 00	2 24	6 05
B.-Püspöki "			8 52	11 47	11 19	2 44	V.-Velece ind.	2 26	2 31	4 17	12 48		Debrecen ind.	12 27	6 51	2 50	5 10	3 58	6 45
Bors "				11 54	11 26	2 54	F.-Vásárhely "		2 42	4 18	12 59		Ermihályfalva érk.	1 08	7 57	3 47	6 08	4 58	
M.-Keresztes "				12 05	11 39	3 18	M.-Telegd "		2 51	3 04	4 50	1 22	7 31	Ermihályfalva—Debrecen—Püspök-Ladány					
M.-Petert "				12 17	11 51	3 33	Élesd "		3 05	3 23	5 08	1 43	7 44	Ermihályfalva ind.					
B.-Ujfalu "	4 52	3 18	9 21	12 29	12 05	4 04	Rév "		3 26	3 50	5 33	2 11	8 05	Debrecen ind.					
Sáp "				12 47	12 25	4 34	Brátka "			4 14	5 66	2 37		P.-Ladány érk.					
Báránd "				1 01	12 41	4 36	Bucsa "			4 36	6 17	2 58		Ermihályfalva ind.					
P.-Ladány "	5 39	4 03	10 01	1 45	1 19	6 13	Csucsá "		4 16	5 02	6 42	3 23	8 51	Debrecen ind.					
Szolnok "	7 32	5 39	11 38	3 49	3 44		B.-Hunyad "		4 52	5 49	7 23	4 03	9 21	P.-Ladány érk.					
Nagy-Káta "	8 27	6 34	12 36	5 05	5 10		Kolozsvar érk.	5 51	6 59	8 37	5 15	10 18	Debrecen ind.						
B.-Pest érk.	9 35	7 50	1 50	6 40	7 10								P.-Ladány érk.						

Budapest—Nagyvárad						Kolozsvar—Nagyvárad						
	Gy. v.	Gy. v.	Cy. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.	Gy. v.
Budapest ind.	9 15	2 35	7 25	5 45	9 00		Kolozsvar ind.	11 10	7 13	6 05	5 23	12 59
Nagy-Káta "	10 20	3 20		7 54	10 41		B.-Hunyad "	12 23	8 47	8 04		2 19
Szolnok "	11 19	4 15	9 37	9 27	11 52		Csucsá "	12 55	9 23	8 51		2 44
P.-Ladány "	12 55	5 45	11 13	11 53	2 09	6 00	Bucsa "		9 38	9 06		
Báránd "				12 07	2 21	5 11	Brátka "		9 53	9 23		
Sáp "		6 04		12 24	2 35	5 32	Rév "	1 37	10 10	9 42		3 24
B.-Ujfalu "	1 33	6 19	11 46	12 46	2 53	6 01	Élesd "	1 50	10 27	9 59		3 34
M.-Petert "				1 00	3 05	6 18	M.-Telegd "	2 03	10 11	10 13		3 45
M.-Keresztes "				1 14	3 16	6 34	F.-Vásárhely "	2 26	10 58	10 30		
Bors "				1 28	3 28	6 53	V.-Velece "	2 49	11 07	10 39		
B.-Püspöki "				1 46	3 34	7 05	Nagyváradra érk.	2 32	11 13	10 37	8 36	4 09
Nagyvárad érk.	2 11	7 07	12 26	1 48	3 44	7 53						

Nagyvárad—Szeged						Szeged—Nagyvárad						Nagyvárad—Arad						Arad—Nagyvárad.					
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.		Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.		Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.					
Nagyvárad ind.	6 02	10 20	4 45	7 40	Szeged ind.	2 44	3 20	10 59	7 20	N.-Várad ind.	6 02	10 20	4 45	7 10	Arad ind.	4 16	5 10	11 25	9				
Ósi "	6 12	10 30	4 56	7 20	H.-M.-Vásárhely "	3 31	4 28	11 34	8 31	Ósi "	6 12	10 30	4 56	7 20	Kőtegyháza ind.	5 00	6 14	12 34	10				
Less "	6 29	10 48	5 15	7 44	Orosháza "	4 19	5 41	12 22	9 58	Less "	6 29	10 48	5 15	7 44	Csaba "	5 48	6 56	1 38	4				
Cséffa "	6 44	11 03	5 34	8 09	B.-Csaba "	5 48	6 56	1 38	4 50	Cséffa "	6 44	11 03	5		Gyula "	6 10	7 19	2 02	5				
Szalonta "	7 08	11 26	6 02	8 53	Gyula "	6 12	7 19	2 02	5 26	Szalonta "	7 08	11 26	6		Sarkad "	6 33	7 40	2 22	5				
Kőtegyán "	7 28	11 44	6 24	9 22	Sarkad "	6 33	7 40	2 22	5 54	Kőtegyán "	7 28	11 44	6 24	9 22	Kőtegyán "	6 43	7 51	2 32	6				
Sarkad "	7 39	11 54	6 33	9 38	Kőtegyán "	6 43	7 51	2 32	6 11	Sarkad "	7 39	11 54	6 33	9 38	Szalonta "	7 08	8 20	2 57	7				
Gyula "	7 59	12 18	6 57	10 09	Szalonta "	7 08	8 20	2 57	7 02	Gyula "	7 59	12 00	6 57	10 09	Cséffa "	7 26	8 40	3 15	7				
Békés-Csaba "	8 25	1 44	7 41	4 49	Cséffa "	7 26	8 40	3 15	7 31	Csaba érk.	11 13	2 05	7	4 32	Less "	7 43	9 02	3 33	7				
Orosháza "	9 15	2 40	8 59	5 50	Less "	7 43	9 02	3 33	7 56	Kőtegyháza érk.	11 30	2 34	7 57	5 03	Ósi "	7 59	9 19	3 49	8				
H.-M.-Vásárhely "	10 00	3 27	10 02	7 00	Ósi "	7 59	9 16	3 49	8 16	Arad érk.	12 12	3 29	9 00	6 05	N.-Várad érk.	8 10	9 30	4 00	8				
Szeged érk.	10 45	4 02	10 55	7 55	Nagyvárad érk.	8 10	9 30	4 00	8 31														

Szekelyhid—Margitta—Sz.-Somlyó.				Sz.-Somlyó—Margitta—Szekelyhid.				Nagyvárad—Ermihályfalva.				Ermihályfalva—Nagyvárad.							
	V. v.	Sz. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.		Sz. v.	V. v.					
Szekelyhid ind.	9	46	6	40	Szil.-Somlyó ind.	3	18	1	29	Nagyvárad ind.	6	44	4	25	Ermihályfalva ind.	6	14	5	20
A.-Keresztur "	10	30	7	22	Sz.-Nagyfalu "	3	43	2	18	B.-Püspöki "	7	10	4	40	Erselind "	6	40	6	—
V.-Abrány "	10	44	7	35	Ipp "	4	—	2	18	Bihar "	7	35	5	—	Szekelyhid "	7	08	6	48
Monos-Petri "	10	55	7	45	Széplak "	4	35	—	55	Paptamási "	8	03	5	24	Nagykágnya "	7	20	7	02
Margitta "	11	40	8	04	Bályok "	4	47	3	08	Gyapoly "	8	19	5	37	B.-Diószeg "	7	33	7	22
Felső-Abrány "	11	54	8	17	Száldobágy "	5	01	3	24	B.-Diószeg "	8	44	5	53	Gyapoly "	7	48	7	40
Száldobágy "	12	19	8	37	Felső-Abrány "	5	19	3	44	Nagykágnya "	8	57	6	05	Paptamási "	8	09	8	08
Bályok "	12	37	8	50	Margitta "	5	38	4	22	Szekelyhid "	9	33	6	28	Bihar "	8	27	8	33
Széplak "	1	00	9	12	Monos-Petri "	5	48	4	33	Erselind "	9	59	6	49	B.-Püspöki "	8	52	8	51
Ipp "	1	30	9	40	V.-Abrány "	5	58	4	44	Ermihályfalva érk.	10	31	7	19	Nagyvárad érk.	9	06	9	8
Sz.-Nagyfalu "	1	54	9	59	A.-Keresztur "	6	11	4	58										
Szil.-Somlyó érk.	2	18	10	22	Szekelyhid érk.	6	50	5	39										

Nagyvárad—Gyoma.				Gyoma—Nagyvárad.				Vésztő—Kőtegyán—Hollód.				Hollód—Kőtegyán—Vésztő.							
	V. v.	Sz. v.		V. v.	Sz. v.		V. v.	Sz. v.		V. v.	Sz. v.		V. v.	Sz. v.					
Nagyvárad ind.	5	47	1	30	Gyoma ind.	3	40	2	30	Vésztő ind.	4	45	5	10	Hollód ind.	4	35	11	—
Ósi "	6	07	1	44	Déva-Ványa "	4	37	3	26	Okány "	5	07	5	28	Moosár-Gyanta "	4	46	11	12
Uj-Palota "	6	22	1	59	Körös-Ladány "	5	13	4	02	Gyanta "	5	23	5	43	Rippa "	5	02	11	33
Gyires "	7	40	2	16	Szeghalom "	5	40	4	33	Sarkad-Keresztur "	5	36	5	52	Tenke "	5	24	12	10
Körös-szeg "	7	01	2	35	Vésztő "	6	12	5	22	Méhkerék "	5	52	6	07	Fekete-Tót "	5	44	12	32
Szakáll "	7	39	3	03	Kót "	6	38	5	52	Kőtegyán érk.	6	—	6	14	Fekete-Bátor "	6	06	1	—
Nagy-Tóti "	7	55	3	19	Íráz "	6	52	6	07	Kőtegyán ind.	6	16	6	31	Arpád "	6	16	—	—
Komádi "	8	25	3	45	Komádi "	7	10	6	39	Pósa "	6	29	6	46	Erdő-Gvarok "	6	25	1	21
Íráz "	8	42	4	02	Nagy-Tóti "	7	22	6	50	Illye "	6	48	6	58	Csegő "	6	34	1	31
Kót "	9	14	4	25	Szakáll "	7	48	7	23	Csegőd "	7	02	7	13	Illye "	6	57	—	—
Vésztő "	9	40	5	02	Körös-szeg "	8	11	7	47	Erdő-Gyarak "	7	12	7	23	Pósa "	6	57	—	—
Szeghalom "	10	26	5	45	Gyires "	8	33	8	12	Árpád "	7	21	7	33	Kőtegyán érk.	7	19	2	15
Körös-Ladány "	10	47	6	02	Uj-Palota "	8	47	8	27	Fekete-Bátor "	7	39	7	54	Kőtegyán ind.	8	06	2	40
Déva-Ványa "	11	42	7	00	Ósi "	9	03	8	46	Fekete-Tót "	7	52	8	09	Méhkerék "	8	15	2	50
Gyoma érk.	12	23	7	44	Nagyvárad érk.	9	20	9	05	Tenke "	8	17	8	37	Sarkad-Keresztur "	8	33	3	10

Nagyvárad—Belényes—Vaskóh.				Vaskóh—Belényes—Nagyvárad.					
	reggel	d. u.		reggel	d. u.		reggel	d. u.	
Nagyvárad ind.	5	30	4	30	Vaskóh-Barest ind.	4	02	2	00
Várad-Velece "	5	42	4	41	Lunka-Rézbánya (f.m.h.) "	4	14	2	13
Rontó 2 sz. órh. (f.m. e. h.) "	5	57	4	56	Rieny 26 sz. órh. (f.m.h.) "	4	28	2	29
Félix-Fürdő (m. h.) "	6	07	5	05	Szudrics "	4	40	2	42
Kardó (m. h.) "	6	24	5	21	Dragonyesd 24 ó. (f.m.h.) "	4	51	2	54
Nyárló "	7	07	5	58	Belényes "	5	10	3	20
Magyar-Gyepes (m. r. h.) "	7	21	6	11	Fones 22 sz. órh. (f.m.h.) "	5	20	3	31
Tasádfő (m. h.) "	7	39	6	28	Sonkolyos (f.m.h.) "	5	31	3	44
Drág-Cséke "	7	55	6	43	Belényes-Ujlak (m.h.) "	5			

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és diszitó műhelye
Nagyvárad, Fő-utca 8. sz. Széchenyi szállodá-
val szemben.

Allandó raktár: háló, ebédlő
uri szoba és
szalon berendezések, mindennemű modern styl
szerint. Vas, réz és hajlított fa-butorok rendki-
vül nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsó árak.
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban

Pénz!

Olcsó
tőketörlesztéses
kölcsonöket

10-75
évre folyósít, ugyszintén régi drá-
gább kamatu kölcsonöket kicserél
convertál) a lehető legrövidebb idő
alatt

Házak, szőlők, földbirtokok

örök árban való **adás-vételét** vagy
bérlését a legsikeresebb eredmén-
nyel közvetíti.

Földbirtokok parcellázását

saját költségére elvállalja és finan-
cirozza

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár
bankbizományi és hitelfogalmi irodája.

Nagyvárad, M sz.

Telefon szám 424.

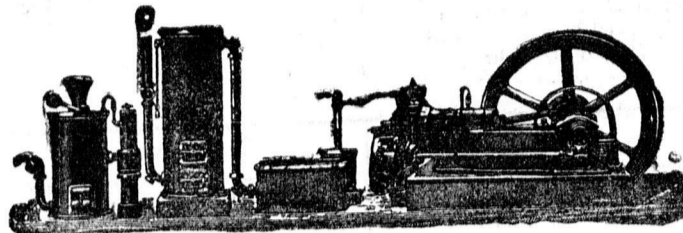
Oszers és Bauer motorgyára

Budapest, Podmaniczky-utca 18.

Ajánlja kitünő hírnévnek örvendő benzin lokomobiljait benzin lokomo-
bilos cséplőszelvényeit és

szivógáz-motorait.

1-2 fillér üzem-
költséggel Elis-
mert elsőrendű
gyártmány!
Szolid tömör

kivitel! Kitünő
referenciák!
Kedvező fize-
tési feltételek!

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Értékesíti a n. énd. izzólámpa körtéket tarti raktáron 3 legfeljebb 3-4 watt fogyaszt-
közönséget. hogy izzólámpa körtéket tással egyetványként, melyek legolcsóbb áron
kaphatók. A sima izzólámpa ára darabonként 72 fillér, ha n. d. (matt), színes
fényképsz-lámpák és n. d. izzólámpa különlegességei ugyancsak kartell áron
kerülnek eladásra. Ugyanott kaphatók **ernst-lámpák** és **osmium-lámpák** gyer-
gyánként 15 watt fogyasztással.

Csillárok, és villamosmotorok eredeti gyári
árlámpák árak mellett

kaphatók. A villamos mű igazgatósága elvállalja

villamosvilágítási

erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, lámpák kezelését, hozzáva
szépálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb ár mellet

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő engedmény. Költségvetés ingyen.

Párizsi világkiállítás 1900 Grand Prix 1896 milleniumi kiállítás
állami nagy arany érem, Hers Concors

Telefon: 280. sz.

Alapítva: 1854.

Első Magyar Részvény-sertözde KÖBÁNYA.

Főraktár Nagyvárad és Biharvár-
megye területére saját hazunkban **Nagypiacz-tér 3. Salamon Benedek cégnél.**

Hordókba és palaczkokba fejtve, forgalomba hozzuk összes gyártmányainkat, u. m.
ászok, király, kiviteli és dupla márcziusi, bajor és udvari sör, melyek nem-
csak az ország, de a külföld híres gyártmányait is minőségileg jóval fölülmulják. Fő-
raktárunk a palaczk-osztályra különös gondot fordít s azt a legújabb, legtökéletesebb
üvegmosó, lefejtő stb. gépekkel felszerelte.

Különösen felhívjuk a szíves érdeklődők figyelmét a **legkiválóbb orvosok** által
ajánlott

Dupla Góliát Maláta Gyógysörre,

melyet eredeti gyári töltésben aranykeresztes czimkével ellátott különleges palaczkokban
hozunk forgalomba. Ezen gyógyszer nemcsak mint a

legjobb étvágyfokozó asztali ital

ajánlatos, hanem ugy kórházak, mint a magánkezelésben a következő esetekben kiváló
eredményre használtatik és pedig **gyermekágyasok, álmatlanok, üdülők, szop-
tatónők, idegkimerültség és emésztési zavarokban szenvedőknél, női bete-
gek, vérszegények, rosszul tápláltak, gyengélkedőknél**

Góliát, maláta sör kapható: *Fanky utóda Kiss Károlynál, Kádár János, Friedl és
Jörös, Maár és Szabó, Lakatos Julia* (Széchenyi-tér), *Tisztviselők fogyasztási szövet-
kezete* (Uri-utca), *Reich Antal, Blaha István, Kern és Petrovics* (Fő-utca).

Kérjünk mindenütt kőbányai Részvény-sört.

Tisztességes kiszolgálás mellett ajánlunk

részletre

kizárólag jobb minőségű ruházati cikkeket

Tisztelettel

KLEIN GÉZA és ÖDÖN

dvtáruháza Nagyvárad, Fő-utca, a Széchényivel szemben.

Női, leány, és gyermek-felöltöket, valamint férfi és fiú téli kabátokat és ruhákat készen vagy méret után. Nagválasztyék mindennemű stűm, ruha, pongyola és blouz-szövetekben, ugyszintén finom fekete és világos divatkelmékben. Legnagyobb raktár pamut és cserna-vásznakban, kitűnő kanavász. Raktáron tartunk teljesmenyasszonyi kelengyékét minden árban, ugyszintén férfi-, gyermek fehérneműt, valamint harisnyákat. — Összes szoba-berendezési cikkek kaphatók, ugymint: agygarnitúrák, függönyök, paplanok, matrácok stb.

Szőrme áruk, barkettek és trikot alsó szoknyák.

Gyászruhák megrendelhetők, 6 óra alatt elkészíttetnek.

Olcsó árak!

Tessék meggyőződni!

Olcsó árak!

Új varroda és szabász-terem.

Tisztelettel értesitem a n. é. hölgyközönséget, hogy üzletemet egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő gyermek- és női ruha, valamint mindennemű férfi, női és gyermek fehérnemű varrodával és szabászteremmel bővítettem ki úgy, hogy aki *Alkalmi Áruházamban* igen jutányos árért vásárolt szövet, schifon, vászon, flanel, barchet vagy bármily árucikket, gyorsan, izlésesen és *eddig még nem létezett* olcsó árban készítettem el. Az általam elvállalt darabokért felelőséget vállalok.

Miután ezen vállalatomat nem anyagi érdekből, hanem csupán a tisztelt vevőim kényelmére és kívánóságára rendeztem be, kérem próba rendeléseikkel állításom valóságáról meggyőződni.

B. pártfogást kérve, vagyok kitűnő tisztelettel, az Alkalmi Áruház tulajdonosa

SZÉKELY JENŐ

Fő-utca, Rimanóczy-palota. Fröhlich-féle hentesüzlet mellett.

Helyi és vidéki telefon 633. szám.

„Első nagyváradai cipő és csizmagyár.”

Moskovits Farkas és Társa

ajánlja

elsőrendű kézimunka

cipő és csizma

készítményeit.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5. szám
(volt rendőrségi épület.)

A gazdaközönség figyelmébe.

Helfy József

NAGYVÁRAD

zsák, ponyva és kötélàru
üzletét

Kossuth-utca 5. szám alá

(Moskovits cipőgyár mellé) helyezte át.

Alapított : 1868.

Telefon 51.

Alapított : 1868.

Gácsi pokrócgyár

hirneves gyártmányainak

egyedüli raktára

Nagyvárad és Biharmegye területére.

Ajánlja kitűnő minőségű kék és sárga koci kenőcsét, világító
és gépolajait.

Ruhaszáritók, függönyzinórok, csomagoló spárgák

Juta, len, vízmentes vitorla- és redőny-
vásznak legolcsóbban beszerezhetők.

Valódi bácskai hosszúságú kenderből készült uradalmi istrángok, kötőfékek le gólcsoobb árban beszerezhetők.

Diszes lóakarókban és brassoi gyapjas lópokroczokban rendkívüli nagy választék.